

ABUSOS SEXUALS

L'autor d'“El meu avi”, esquitxat per pederàstia

ANIOL COSTA-PAU
GIRONA

La docusèrie *Murs de silenci. Gran Escala 2000*, que TV3 i la plataforma 3Cat van estrenar dimarts, involucra amb una xarxa de prostitució de menors el músic i exmilitar Josep Lluís Ortega Monasterio (1918-2004), compositor d'havaneres mítiques com *El meu avi* i *El canó de Palamós*. La peça, feta a partir de molts anys de recerca i signada per Anna Teixidor i Marc Faro, demostra que Ortega Monasterio era soci d'Antolín Fernández, proxeneta amb antecedents per robatoris, violència i prostitució il·legal i fundador del prostíbul Gran Escala 2000 de Ventalló. Fernández va morir el 1989 i el local va continuar en mans de la seva germana, Rolíndez Fernández, condemnada a 5 anys de presó el 1992.

Ortega Monasterio és una figura importantíssima per a la cultura catalana: autor de més de 50 cançons, principal impulsor de la cantada de Calella de Palafrugell i personatge clau per introduir la llengua en aquest gènere mariner. Per tot això el 1999 va rebre la Creu de Sant Jordi i el 2018, coincidint amb el cente-

nari del seu naixement, se li van fer un munt d'homenatges pòstums. Arran de les revelacions del documental, la imatge del músic ha quedat totalment desprestigiada. “Si la investigació ens porta al nom d'un personatge públic de manera molt fonamentada, en comptes d'amagar-lo, encara amb més raó l'hem de publicar”, defensa Teixidor. La informació ha causat molt de rebombori al món de l'havanera, i dins de l'etern debat de si és possible separar l'obra de la persona, ja s'han fet sentir veus que aposten per retirar-li mèrits, però no les cançons.

En el documental, el nom d'Ortega Monasterio associat a Fernández apareix per primera vegada a les notes del periodista Xavier Vinader, que quan es van produir les primeres denúncies al prostíbul va publicar un reportatge a la revista *Interviú*. Teixidor i Faro estiren al fil d'aquesta pista, i malgrat que no poden arribar a demostrar de manera fefaent la implicació del músic en el prostíbul, sí que l'involucren en altres clubs de la mateixa xarxa. És el cas d'una “barra americana” a Osca, que regentava Fernández, diverses treballadores del qual, aleshores menors, reconeixen que el músic n'era client. A més, el local estava llo-

Josep Lluís Ortega Monasterio amb la gorra marinera. ARA

gat a Pura Gastón, dona de Monasterio, que captava treballadores molt joves per als locals. I sobre Ortega Monasterio, que a més d'amic i coneixedor dels negocis bruts de Fernández també hi participava, Teixidor diu: “A l'arxiu d'Osca hi ha un procediment policial contra aquest local per corrupció de menors en què un cambrer diu que Monasterio era el propietari real de tots els clubs. Veiem la tendència que les cares públiques dels clubs sovint són homes de palla i darrere hi podria haver algú més important”. —